

ČÍM VÍC DĚTÍ BUDE RODINA MÍT, TÍM MÉNĚ PENĚZ MÁ ODVÁDĚT

Vláda řeší nižší sociální odvody

Veronika Neprašová, Kateřina Frouzová
autori@economia.cz

Kabinet Bohuslava Sobotky má na stole reformu sociálního pojištění. Ušetřit by na ní měly rodiny s více dětmi. Těm chce ministerstvo práce snížit povinné odvody na sociální pojištění, které v Česku patří mezi nejvyšší v Evropě.

Jeden z rodičů dvou dětí by měl podle návrhu, jež dnes projedná vláda, odvádět z hrubé mzdy na pojistném jen pět procent proti základním 6,5 procenta. U tří dětí by to mělo být pouze 2,5 procenta. Rodič se čtyřmi a více dětmi by pak na sociálním pojištění neměl z platu odvádět vůbec nic. Přesto by měl nárok na důchod v plné výši.

Záměrem ministerstva je finančně ulevit pracujícím rodinám a ocenit jejich zásluhy na výchově dětí. „Původně jsme chtěli benefity už od jednoho dítěte, ale dopady na rozpočet by byly příliš velké,“ říká mini-

stryně práce Michaela Marksová (ČSSD). Podle ní by měly chystané změny rozpočet přijít na zhruba tři miliardy korun ročně.

Slevu na sociální odvody může podle návrhu uplatnit jen jeden rodič – manžel nebo manželka –, pěstoun či registrovaný partner, který žije s dětmi ve společné domácnosti. U nesezdaných párů může slevu uplatnit pouze rodič nebo pěstoun.

Snížené odvody se mají týkat všech rodin s více dětmi bez ohledu na výši příjmu. Pokud rodič bere průměrnou mzdu 27 220 korun, ušetří podle počtu dětí od zhruba čtyř stovek až po bezmála 1800 korun měsíčně.

Návrhu ČSSD se zastávají i lidovci. „Podpoříme ho,“ uvedl předseda KDU-ČSL Pavel Bělobrádek. Postoj hnutí ANO je ale kritický. „Rodiny s dětmi podporujeme daňovým systémem, slevou na dani, daňovým bonusem nebo kombinací obojího. Ministerstvo financí tuto slevu každoročně navyšuje. MPSV navrhuje duplicitní systém zatěžu-

“

Původně jsme chtěli benefity už od jednoho dítěte, ale dopady na rozpočet by byly příliš velké.

Michaela Marksová
ministryně práce a sociálních věcí

jící zaměstnavatele i stát s velkým rizikem chyb. Přidělává zbytečnou administrativu,“ říká lídr hnutí a ministr financí Andrej Babiš. Ještě před dvěma týdny však Babiš HN potvrdil, že by do budoucna chtěl snížit odvody na sociální a zdravotní pojištění.

Nápad ministryně Marksové kritizují i někteří odborníci. Například think-tank IDEA při vzdělávacím a výzkumném institutu CERGE-EI poukazuje na to, že chystaná změna nemusí motivovat lidi po rodičovské dovolené (většinou ženy) k rychlejšímu návratu do práce. Právě tato skupina zaměstnanců je ale kvůli vyššímu riziku nezaměstnanosti ohrožená.

„Vládní návrh povede k tomu, že se sníží pojistné mužům, protože se jim to finančně vyplatí, a ženám to vůbec nepomůže,“ shrnul důsledky Jiří Šatava, výzkumník IDEA. Stát by měl podle Šatavy snížit pojistné lidem po rodičovské dovolené, což v praxi zvýší jejich čisté příjmy a více je motivuje k rychlejšímu návratu do prá-

ce. Příliš dlouhá prodleva před nástupem do zaměstnání totiž zhoršuje šance žen na kariérní růst, obvykle mívají i nižší mzdy než jejich partneři, ale naopak vyšší celkové zdanění, protože nečerpají slevy. Nakonec tedy pobírají i nižší důchody.

Experti CERGE-EI upozorňují na celkově vysoké zdanění práce rodin s nízkými platy. Především sazby sociálního a zdravotního pojištění podle nich ukrajují z hrubé mzdy příliš velké podíly, a navíc jsou finančně náročné i pro zaměstnavatele. Snížili by proto sociální pojištění a zvedli daň, kterou by následně progresivně upravili.

Návrat k více daňovým pásmům nyní prosazuje i ČSSD. Jde o další plán, jak zvýšit příjmy rodin s dětmi. Premiér Bohuslav Sobotka minulý týden řekl, že ČSSD připravuje progresivní daň. Chce snížit zatížení podprůměrně a průměrně vydělávajících lidí a naopak zvýšit daně nejbohatším.

Komentář, strana 8